

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Kraków/ Małopolska (Galicja)/ Austro-Węgry

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum Historyczne dla Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

W założeniu w Muzeum miały się znaleźć:

publikacje naukowe, rękopisy i autografy, przyrządy, modele lub ich rysunki, preparaty, a także portrety, fotografie i podobizny, projekty i plany budynków klinicznych oraz zakładów teoretycznych, jak również przedmioty osobiste, listy prywatne, odznaczenia czy bilety wizytowe związane z życiem lekarzy.

Daty działalności / zakres czasowy:

1900

Dostępność

Typ instytucji w relacji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmin a/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Dom Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, ul. Radziwiłłowska 4	Klinika Chorób Wewnętrznych UJ ul. Kopernika 15
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		sobota w godz. 10-11
DYREKTORZY		
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadopt owany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

1908 - Muzeum Historyczne Medycyny Polskiej/Muzeum Historyczne
Medycyny i Farmacji Polskiej

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

“Celem powyższego zbioru jest wierne przedstawienie historycznego rozwoju, działalności i wpływu Wydziału Lek. U. J. na naukę i społeczeństwo polskie; zabezpieczenie czynności naukowej Wydziału Lek. przed nienależytym uwzględnieniem go w literaturze lekarskiej, jako też przed rychłym zapomnieniem zasług dawniejszych pokoleń”. prof. W. Jaworski

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Pomysłodawca - **Walery Jaworski**, (1849-1924), profesor chorób wewnętrznych, pasjonat tzw. starożytności lekarskich, znakomity internista i pionier gastrologii w Polsce.

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

dr Kazimierz Flis - sekretarz zarządu muzeum, asystenci - dr Józef Karol Kostrzewski i dr Bolesław Korolewicz,

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Kalendarium (historia instytucji)

27 kwietnia 1900 roku na posiedzeniu Wydziału Lekarskiego UJ podjęto uchwałę o powstaniu "Muzeum Historycznego dla Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego". Pomysłodawcą był prof. Walery Jaworski, który już w roku 1901 rozpoczął gromadzenie zbiorów, znajdując zrozumienie i pomoc wśród wielu swoich kolegów, których nieustannie monitował by zechcieli przekazywać na jego ręce wszelkie "medyczne starożytności". Inicjatywę wsparł prof. Edward Korczyński, słynny klinicysta i nauczyciel Jaworskiego, uczynił legat w wysokości 200 koron, tworząc tym samym tzw. żelazny fundusz dla potrzeb związanych z działalnością Muzeum.

W 1911 roku Jaworski wystosował kolejną odezwę: "Dorobek dzisiejszy spoczywa jednak na barkach naszych poprzedników. Przędę ich myśli my dalej snujemy. Co się dawniej działo w zakresie wiedzy lekarskiej, jest obowiązkiem naszym rozpatrzyć, zebrać w całość i naszym następcom przekazać, aby z tych prac i zabiegów potomność korzystać mogła"

W 1920 kierownictwo nowo powstałej Katedry Historii i Filozofii Medycyny UJ i Muzeum objął prof. Władysław Szumowski.

1931 profesor Szumowski otrzymał lokal w prywatnej kamienicy przy al. Krasińskiego 12, co tylko częściowo rozwiązywało problemy, z którymi przez ponad dziesięć lat przyszło mu się borykać. Wreszcie w 1937 roku Katedra Historii i Filozofii Medycyny UJ wraz z Muzeum znalazły stałą siedzibę w budynku przy ulicy Kopernika 7. Pomieszczenia w budynku żadną jednak miarą nie nadawały się do zorganizowania stałej wystawy. Ekspozyty złożono więc w skrzyniach i zabezpieczono na tyle dobrze, że przetrwały one czas wojny w stanie niemal nienaruszonym.

W latach 1951-56 Katedrę przekształcono w Zakład Organizacji Ochrony Zdrowia, co uchroniło zbiory, w okresie gdy wszystkie katedry historii medycyny były zlikwidowane. Dopiero w 1990 przekazano na potrzeby Muzeum pomieszczenia w Domu Towarzystwa Lekarskiego przy ul. Radziwiłłowskiej 4. Nową siedzibę oficjalnie otworzył 16 czerwca 1992 ówczesny rektor CM UJ prof. Andrzej Szczeklik

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

1902 - Jaworski zdołał zgromadzić 1769 przedmiotów skatalogowanych w 1222 pozycjach inwentarzowych.

1903 - Jaworski podjął starania o pozyskanie tzw. szafy prof. Brodowicza, zachowującej bliżej nieokreślony fragment kolekcji sławnego internisty.

1904 - 4617 przedmiotów (2188 pozycji inwentarzowych)

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Strategia pozyskiwania zbiorów

Zbiory pochodziły głównie z donacji lekarzy i profesorów związanych z UJ,

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

prof. Edward Korczyński (1844-1905), słynny klinicysta - legat w wys. 200 koron.

prof. Adam Wrzosek (1875–1965), profesor patologii ogólnej i doświadczalnej UJ, wykładowca propedeutyki, później zaś również historii medycyny, dążył do wprowadzenia w życie planów kreślonych jeszcze za czasów Oettingera – utworzenia odrębnej katedry historii medycyny, zbierając już wcześniej starodruki, portrety oraz narzędzia lekarskie.

Ludwik Bierkowski - lekarz, chirurg, prof. UJ

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

W. Jaworski, *Program Muzeum Historycznego dla Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Druk akcydensowy, Kraków 1901.

W. Jaworski, *Odezwa*, „Lwowski Tygodnik Lekarski” 1911, t. VI, nr 24, s. 333.

R. W. Gryglewski, *Ponadstuletnia historia Muzeum Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego*, OPUSCULA MUSEALIA 2016 (24)

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

“Dorobek dzisiejszy spoczywa jednak na barkach naszych poprzedników. Przędę ich myśli my dalej snujemy. Co się dawniej działo w zakresie wiedzy lekarskiej na ziemiach polskich, jest obowiązkiem naszym rozpatrzyć, zebrać w całość i naszym następcom przekazać, aby z tych prac i zabiegów potomność korzystać mogła”. prof. Jaworski, 1911.

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Małgorzata Wawrzak

Data sporządzenia karty:

18. 03. 2020

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	

SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	